

וְעָלָת עַל כָּל עֲלָאִין לֹא נַחֲת עָלֶיהָ יְחֻדָּה, עַד
 דְּאִפִּיק לִיהַּ בַּת זִוְגָה כְּלִילָא מְעַשֵּׁר
 סְפִירָן, וּבְגִינָה נַחֲת עָלֶיהָ יְחֻדָּה בְּגִין דְּתַהֵא
 חֲבִיבָה עָלֶיהָ. וְאִיהוּ דְאַחִיד בְּתַרְוֵיהוּ (וּבְגִין דָּא אֲנִין
 חַד מִסְפֵּרִיהַּ בְּלֹא חוּשְׁמֵן וּבְזִמְנָא דְאִיהוּ אַחִיד בְּתַרְוֵיהוּ לִית תַּמָּן פִּירוּדָא וְכַד
 אִיהוּ אַחִיד בְּתַרְוֵיהוּ). אֲנִין א"ח ד'. דְּאִית שְׁתּוּפָא
 דְּתַרְוֵיהוּ כְּגוֹן צְדִיק דְּאִתְמַר בֵּיהּ (דַּה"א כט יא) כִּי
 כָּל בְּשָׂמִים וּבְאַרְצָן, וְתַרְגּוּמוֹ דְּאַחִיד בְּשָׂמִיא
 וּבְאַרְעָא. שְׁתּוּפָא דִּילָהּ כְּגוֹנָא דְּבְרִית מִילָהּ
 דְּאַחִיד בְּדָכַר וּנְוִקְבָא, וְאִיהוּ לְזַמְנִין יְדִיעֵן אִית
 זְוִיגָא, וּלְזַמְנִין אֲפֹרְשׁוּתָא.

כְּגוֹן אַהֲרֹן כְּהֵנָּא דְּאִתְמַר בֵּיהּ (ויקרא טו ב) וְאֵל יָבֵא
 בְּכָל יַעַת אֶל הַקֹּדֶשׁ. וְזַמְנִין (שם פסוק ג) בְּזֹאת
 יָבוֹא אַהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ כְּגוֹנָא דְּאִתְתָּא דְּלְזַמְנִין
 אִיהִי גְדָה מְרַחֲקָא מִבְּעֵלָה, וּלְזַמְנִין אִיהִי דְּכִיָּא
 מִתְּרַת לְבְּעֵלָה.

אַבְרָם כַּד עָלָת עַל כָּל עֲלָאִין, בִּינִיהוּ לִית תַּמָּן
 גְּדוּת וְלֹא רַחוּק, וְלֹא קְצוּץ, וְלֹא פְרוּד,
 וְאִיהוּ דְקָשֶׁר עֶשֶׂר סְפִירָן פְּנִימִיִּים וְעֶשֶׂר סְפִירָן
 חִיצוֹנִיִּים לְגַבְיָהּ. וּבְגִין דְּאִיהוּ מְלָגָאוּ שְׁוִי
 אָמוּנָה דִּישְׂרָאֵל כְּהוֹן, כְּהֵיכָל דְּהִיא קְשׁוּרָא
 בְּכֵלָהּ פְּנִימִיִּים וְחִיצוֹנִיִּים דְּאִיהִי כְּלִילָא
 מְעֲלָאִין וְתַתְּאִין, עַד דְּלִית סוּף וְתַכְלִית.

וּבְגִין דָּא קָרָא לָהּ אָמוּנָה דִּישְׂרָאֵל דְּבָהּ
 אֲשֶׁתְּמוּדְעוּ עֲלָאִין וְתַתְּאִין, וְעָלָת עַל
 כָּל עֲלָאִין. וּמֵאֵן דְּמִיַּחַד לִיהַּ בָּהּ, כְּאֵלוּ מִיַּחַד
 לִיהַּ (דף קכג ע"ב) וְאִמְלִיף לִיהַּ עַל כָּל עֲלָאִין
 וְתַתְּאִין. קָמַת שְׂכִינְתָּא מְפּוֹרְסִיָּא דִּילָהּ
 וּנְשִׁיקַת לִיהַּ, וְרַעֲיָא מְהֵימְנָא נְשִׁיקַת לִיהַּ, וְכָל
 עֲלָאִין וְתַתְּאִין בְּרִיכוּ לִיהַּ וְיִהְיֻוּ לִיהַּ נְבֻזְבָּזִין.
 עַד כָּאֵן רָזָא דִּיחֻדָּא. מִכָּאֵן וְאִילָף סְתָרִי
 אֲוִרִיתָא וְטַעְמֵי אֲוִרִיתָא.

מִתְּנֹת. עַד כָּאֵן סוּד הַיְחֻד. מִכָּאֵן

וְעָלָת עַל כָּל הָעֲלִיוֹנִים לֹא יוֹרֵד
 עָלֵיו יְחֻדוּ, עַד שְׁמוּצִיא לוֹ בַּת
 זִוְגוּ כְּלוּלָה מְעַשֵּׁר סְפִירוֹת,
 וּבְגִלְלָהּ יוֹרֵד עָלֶיהָ יְחֻדוּ, כְּדִי
 שְׁתַּהֲיָה חֲבִיבָה עָלָיו, וְהוּא
 שְׁאוּחוֹ בְּשִׁנְיָהֶם. (ומשום כִּי הֵם אַחַד
 מְצֻדוּ בְּלֹא חֲשׁבוֹן. וּבְזִמְנָן שְׁהוּא אוּחוֹ בְּשִׁנְיָהֶם,
 אִין שֵׁם פְּרוּד. וּבְשִׁהוּא אוּחוֹ בְּשִׁנְיָהֶם) הֵם
 א"ח ד', שֵׁישׁ שְׁתּוּפָא שֶׁל שְׁנֵינְהֶם,
 כְּמוֹ צְדִיק שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ כִּי כָל
 בְּשָׂמִים וּבְאַרְצָן. וְתַרְגּוּמוֹ, שְׁאוּחוֹ
 בְּשָׂמִים וּבְאַרְצָן. הַשְׁתּוּפָא שֶׁלוֹ כְּמוֹ
 בְּרִית הַמִּילָה שְׁאוּחוֹ בְּזִכֵּר
 וְהַנְּקֻבָּה, וְהוּא לְזַמְנִים יְדוּעִים יֵשׁ
 זְוִיג, וְלַפְעָמִים הַפְּרֻדָּה.

כְּמוֹ אַהֲרֹן הַכֹּהֵן שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (ויקרא
 טו) וְאֵל יָבֵא בְּכָל יַעַת אֶל הַקֹּדֶשׁ.
 וְלַפְעָמִים בְּזֹאת יָבֵא אַהֲרֹן אֶל
 הַקֹּדֶשׁ. כְּמוֹ אֲשֶׁר שְׁלַפְעָמִים הִיא
 גְּדָה מְרַחֲקַת מִבְּעֵלָה, וְלַפְעָמִים
 הִיא טְהוֹרָה מִתְּרַת לְבְּעֵלָה.

אַבְרָם כְּשֶׁעָלָת עַל כָּל הָעֲלִיוֹנִים
 בִּינֵיהֶם, אִין שֵׁם גְּדוּת וְלֹא רַחוּק
 וְלֹא קְצוּץ וְלֹא פְרוּד, וְהוּא
 שְׁקוּשֵׁר עֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת הַפְּנִימִיִּים
 וְעֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת הַחִיצוֹנִיִּים
 אֲלֵיהֶם. וּמִשׁוֹם שֶׁהוּא מְכַפְּנִים,
 שֵׁם אֶת אָמוּנַת יִשְׂרָאֵל בָּהֶם,
 בְּאוֹתָהּ הַקְּשׁוּרָה בְּכֹלָם, פְּנִימִיִּים
 וְחִיצוֹנִיִּים, שֶׁהִיא כְּלוּלָה
 מְעֲלִיוֹנִים וְתַתְּוֹנִים עַד שְׁאִין
 סוּף וְתַכְלִית.

וּמִשׁוֹם זֶה קָרָא לָהּ אָמוּנַת
 יִשְׂרָאֵל, שֶׁבָּהּ נוֹדְעִים עֲלִיוֹנִים
 וְתַתְּוֹנִים, וְעָלָת עַל כָּל
 הָעֲלִיוֹנִים. וּמִי שֶׁמִּיַּחַד אוֹתוֹ
 עֲמָה, כְּאֵלוּ מִיַּחַד אוֹתוֹ וּמִמְלִיף
 אוֹתוֹ עַל כָּל הָעֲלִיוֹנִים
 וְהַתְּתוֹנִים. קָמַת הַשְּׂכִינָה
 מִכְּסָאָה וּנְשִׁיקָה אוֹתוֹ, וְרוּעָה
 הַנְּאָמֵן נֶשֶׁק אוֹתוֹ, וְכָל הָעֲלִיוֹנִים
 וְהַתְּתוֹנִים בְּרַכּוּ אוֹתוֹ וְנִתְּנוּ לוֹ
 מִתְּנֹת. עַד כָּאֵן סוּד הַיְחֻד. מִכָּאֵן

קום המנורה הקדושה, פתח דברים לפני השכינה להוריד אליה נביעה משמן קדוש, שנאמר בו (שמות כז) שמן זית זך כתיב למאור להעלות נר תמיד. שהיא השכינה שנאמר בה (משלי כ) נר ה' נשמת אדם. בגללה נאמר אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה. וכך לא תכבה נשמתו של מי שיתעסק בה תמיד. אל תתנו דמי לקדוש ברוך הוא עד שיתעורר אליה, שהנר לא שוכף אצלו. זהו שכתוב למען יזמרך כבוד ולא ידם. שהיא כבודו, יקרה היא מפנינים וכל חפצים לא ישוו בה.

קום המנורה הקדושה, פתח ואמר, בראשית ברא אלהים רבון העולם, יהי רצונך לקים בי ואנכי אהיה עם פיך והוריתיך אשר תדבר. שלא בשביל כבודי עשיתי, אלא לפתח דברים לפני שכינתך. פתח ואמר פעם שניה. סו"ד ה' ליראיו, הוא שבעים פנים של סתרי תורה שצריך לפרש בהם שבעים פעמים במעשה של הפרשה הזו של בראשית.

תקוני ראשון

בראשית. פעמים רבות הן בתורה ראשית, וכל אחד מתפרש במקומו. הראשון הוא, (משלי ה) ה' קנני ראשית דרכו. זו התורה שלש בה טעמים ונקודות ואותיות, וכמה מצוות של עשה ולא תעשה, שפלן תלויות בשם יהו"ה. זהו שכתוב זה שמי לעלם וזה זכרי לדר [נדר]. שמי עם י"ה - שלש מאות ששים וחמש. זכרי עם ו"ה - מאתים ארבעים ושמונה. שלש מאות ששים וחמש משמאל, מיראת הגבורה נתנו פחד יצחק. מאתים ארבעים

קום בוצינא קדישא אפתח מלין קמי שכינתא, לנחתא נביעו לגבה ממשחא קדישא, דאתמר ביה (שמות כז ב) שמן זית זך כתיב למאור להעלות נר תמיד. דאיהי שכינתא דאתמר בה (משלי כ כז) נר ה' נשמת אדם. בגינה אתמר (ויקרא י) אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה. והכי לא תכבה נשמתה דמאן דיתעסק בה תמיד. אל תתנו דומיה לקודשא בריך הוא עד דיתער לגבה. דשרגא לית שכיכו לגבה. הדא הוא דכתיב (תהלים ל יג) למען יזמרך כבוד ולא ידם. דאיהי כבוד הילה (משלי ג טו) יקרה היא מפנינים וכל חפצך לא ישוו בה.

קום בוצינא קדישא פתח ואמר, בראשית ברא אלהים רבון עלמא יהא רעוא דילך לקימא בי (שמות ד יב) ואנכי אהיה עם פיך והוריתיך אשר תדבר. דלא בגין יקרא דילי עבידנא, אלא לאפתחא מלין קמי שכינתך. פתח ואמר זמנא תננא. (תהלים כה יד) סו"ד ה' ליראיו. איהו שבעין אנפין דסתרי תורה דצריך לפרשא בהון שבעין זמנין בעובדא דפרשתא דא דבראשית.

תקונא קדמאה.

בראשית זמנין סגיאין אנון באורייתא ראשית, וכל חד אתפרש באתרה. קדמאה איהו (משלי כ כב) ה' קנני ראשית דרכו. דא אורייתא דאית ביה טעמי ונקודי ואתון. וכמה פקודין דעשה ולא תעשה דכלהו תלין בשם יהו"ה. הדא הוא דכתיב (שמות ג טו) זה שמי לעלם וזה זכרי לדר [נדר]. שמי עם י"ה שס"ה. זכרי עם ו"ה רמ"ח. שס"ה משמאלא, מדיחילו דגבורה אתיהיבו פחד יצחק. רמ"ח מימינא, מרחימו דדרגא דאברהם דאתמר ביה (ירמיה לא

וּשְׁמוֹנֵה מִיָּמִין, מֵאַהֲבָה שֶׁל דְּרָגַת אַבְרָהָם, שְׁנֵאֲמַר בּוֹ (ירמיה לא) אֶהְבֵּת עוֹלָם אֶהְבֵּתִיךָ עַל פֶּן מִשְׁכַּתִּיךָ חֶסֶד. הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי כּוֹלֵל אֶת שְׁנֵיהֶם. וּמִשּׁוּם זֶה נִקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה.

אַבְרָם הַיָּמִין א"ל, נוֹטֵל עִמּוֹ ו"ה. זֶהוּ שְׁכַתּוֹב אֱלֹהִים מִתִּימָן יְבוּא. הַשְּׂמָאל נוֹטֵל עִמּוֹ י"ה מִן אֱלֹהִים. הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי נוֹטֵל שֵׁם שְׁלֹם. וּמִשּׁוּם זֶה אֵל אֱלֹהִים ה' דְּבַר וַיִּקְרָא אֶרְצָן. כְּלִיל לֹוֹן בְּהַאי קָרָא.

בְּפִסּוּק הַזֶּה. וַיִּכְרֶה מִצְוֶה יֵשׁ טַעַם יָדוּעַ לְמַעְלָה, וּשְׁכָרָה יָדוּעַ לְאוֹתָם שְׂיֻדְעִים הַסּוּדוֹת הַנִּסְתָּרִים שֶׁל רְבוּנָם, לֹא הִתְפַּסֵּה מֵהֶם כָּל רִז. זֶהוּ שְׁכַתּוֹב (דניאל ד) כָּל סוּד אֵין נִסְתָּר מִמֶּךָ.

וְכָרֵ אֹת וְאוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה, וְהַקּוּץ שְׁלֵה וְהַנְּקוּד שְׁלֵה וְהַטְּעָמִים שְׁלֵה, יֵשׁ לָהֶם סוּדוֹת נִסְתָּרִים לְמַעְלָה. וְהַמְשַׁכְּלִים מְכִירִים אוֹתָם שֵׁשׁ בָּהֶם פֶּחַ לְעַמֵּד בְּהִיכַל הַמֶּלֶךְ, כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר בְּחַנְנִיָּה מִיִּשְׂאֵל וְעִזְרִיָּה (שם א) וְאֲשֶׁר פֶּחַ בָּהֶם לְעַמֵּד בְּהִיכַל הַמֶּלֶךְ, בְּעַמִּידָה דְּצִלוֹתָא דְּאִיהִי הִיכַל הַמֶּלֶךְ, כְּלִילָא מְכַל טַעְמֵי וְנִקּוּדֵי וְאַתּוֹן. דְּלִית יָדִיעָה פִּידִיעָה דְּנִקְדֵי וְטַעְמֵי דְּאַתּוֹן, לְאַשְׁתַּמוּדְעָא בְּהוֹן סְגוּלְתָא, דְּאַתְמַר בֵּיה זֶרְקָא מְקַף שׁוֹפֵר הוֹלֵף סְגוּלְתָא. וְכִלְהוּ אֶתְרַמִּיזוּ בְּהוֹן כְּגוֹנָא דְּאִי יִי"י ה'ה'ה' ו'ו'ו' ה'ה'ה'.

בְּכָרֵ אֶתְר דְּאַנּוֹן תְּלַת יוּדִי"ן כְּחֻדָּא יִי"י רְמִיזוֹן לְסְגוּלְתָא, דְּאִיהִי שְׁכִינְתָּא כְּלִילָא מִן חֲכָמָה חֶסֶד נְצַח. (משלי א כ) חֲכָמוֹת כְּחוּץ תְּרַנְּה. וּבְגִינִיָּהוּ אוּקְמוּהָ מְאַרִי מִתְּנִיתִין הַרוּצָה לְהַחֲפִים יְדָרִים. דְּכִלְהוּ תְּלַתָּא אַנּוֹן דְּרוּמִיִּים. ה'ה'ה' בִּינָה גְבוּרָה הוּד. וְכִלְהוּ לְצַפּוֹן. וּבְגִינִיָּהוּ אֶתְמַר הַרוּצָה לְהַעֲשִׁיר יְצַפִּין. זְכָאָה אִיהוּ מָאן דְּמַכּוֹן בְּהוֹן. לְנַחְתָּא

ב) אֶהְבֵּת עוֹלָם אֶהְבֵּתִיךָ עַל פֶּן מִשְׁכַּתִּיךָ חֶסֶד. עֲמוּדָא דְּאֲמֻצָּעִיתָא כְּלִיל תְּרוּיָהוּ. וּבְגִין דְּאִי אֶתְקַרִי בְּשֵׁם יְהוָה.

אַבְרָם יְמִינָא א"ל נוֹטֵיל עִמָּה ו"ה הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב (חֲבִיקוּק ג ג) אֱלֹהִים מִתִּימָן יְבוּא. שְׂמָאֲלָא נוֹטֵיל עִמָּה י"ה מִן אֱלֹהִים, עֲמוּדָא דְּאֲמֻצָּעִיתָא נוֹטֵיל שְׂמָא שְׁלִים. וּבְגִין דְּאִי (תהלים ג א) אֵל אֱלֹהִים ה' דְּבַר וַיִּקְרָא אֶרְצָן. כְּלִיל לֹוֹן בְּהַאי קָרָא.

וְכָרֵ פְקוּדָא אִית לִיה טַעְמָא יָדִיעָא לְעֵלָא, וְאַגְרָא דִּילָה יָדִיעַ לְאַנּוֹן דִּי־דִיעִין רִזִין סְתִימִין דְּמְאַרִיָּהוֹן. לֹא אֶתְפַּסִּיא מְנַהוֹן כָּל רִז. הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב (דניאל ד ו) וְכָל רִז לֹא אֲנִס לָךְ. וְכָרֵ אֹת וְאוֹת דְּאוּרִיָּתָא, וְקוּצָא דִּילָה וְנִקְדָּה דִּילָה וְטַעְמֵי דִּילָה, אִית לֹוֹן רִזִין סְתִימִין לְעֵלָא. וְהַמְשַׁכְּלִים אֶשְׁתַּמוּדְעוּן בְּהוֹן דְּאִית בְּהוֹן חִילָא לְמִיקָם בְּהִיכְלָא דְּמִלְכָּא. כְּגוֹנָא דְּאַתְמַר בְּחַנְנִיָּה מִיִּשְׂאֵל וְעִזְרִיָּה (שם א ד) וְאֲשֶׁר פֶּחַ בָּהֶם לְעַמֵּד בְּהִיכַל הַמֶּלֶךְ, בְּעַמִּידָה דְּצִלוֹתָא דְּאִיהִי הִיכַל הַמֶּלֶךְ, כְּלִילָא מְכַל טַעְמֵי וְנִקּוּדֵי וְאַתּוֹן. דְּלִית יָדִיעָה פִּידִיעָה דְּנִקְדֵי וְטַעְמֵי דְּאַתּוֹן, לְאַשְׁתַּמוּדְעָא בְּהוֹן סְגוּלְתָא, דְּאַתְמַר בֵּיה זֶרְקָא מְקַף שׁוֹפֵר הוֹלֵף סְגוּלְתָא. וְכִלְהוּ אֶתְרַמִּיזוּ בְּהוֹן כְּגוֹנָא דְּאִי יִי"י ה'ה'ה' ו'ו'ו' ה'ה'ה'.

בְּכָרֵ אֶתְר דְּאַנּוֹן תְּלַת יוּדִי"ן כְּחֻדָּא יִי"י רְמִיזוֹן לְסְגוּלְתָא, דְּאִיהִי שְׁכִינְתָּא כְּלִילָא מִן חֲכָמָה חֶסֶד נְצַח. (משלי א כ) חֲכָמוֹת כְּחוּץ תְּרַנְּה. וּבְגִינִיָּהוּ אוּקְמוּהָ מְאַרִי מִתְּנִיתִין הַרוּצָה לְהַחֲפִים יְדָרִים. דְּכִלְהוּ תְּלַתָּא אַנּוֹן דְּרוּמִיִּים. ה'ה'ה' בִּינָה גְבוּרָה הוּד. וְכִלְהוּ לְצַפּוֹן. וּבְגִינִיָּהוּ אֶתְמַר הַרוּצָה לְהַעֲשִׁיר יְצַפִּין. זְכָאָה אִיהוּ מָאן דְּמַכּוֹן בְּהוֹן. לְנַחְתָּא